

Verkkokurssin laadun arviointi ja mittaaminen

Mittaamiseen liittyvien termien määrittelyä:

- Mittaväline = mittauslaite
- Tunnusluku = osoitin/ilmaisin = mittarin tulos = indikaattori

Mihin laadun arviointi ja mittaaminen perustuvat?

Arvot ja periaatteet ohjaavat mittaamista, esim. yliopistomaailmassa arvot opetuksen suhteen ohjaavat toimintaa. **Onkin mietittävä miten arvot konkretisoidaan, että ne toimivat arvioinnin ja mittaamisen pohjana.**

On myös hyvä miettiä mitä mitataan, sillä **mitata kannattaa vain sellaisia asioita, joihin voimme myös vaikuttaa tai joita voimme aidosti kehittää**. Mitataan ja arvioidaan siis tarkoituksenmukaisia asioita ja valitaan mieluummin vähemmän mittareita, mutta sellaisia joista saadaan aitoa tietoa toiminnan kehittämiseen.

Verkkokurssin laadun mittareiden luominen on hyvä aloittaa määrittelemällä tärkeimmät **sidosryhmät ja niiden näkemys opetuksen ja oppimisen laadusta**. Opetuksen sidosryhmiä ovat esimerkiksi opiskelijat, opettajat, organisaation johto, välillisesti myös opetusministeriö sekä yhteiskunta ja elinkeinoelämä. Sidosryhmien jälkeen määritellään **opetuksen ja oppimisen menestystekijät**, ts. ne tekijät, joita sidosryhmät arvostavat tai joita se vaatii opetuksen ja oppimisen laatuun liittyen.

Verkkokurssin laadun arvioiminen ja siihen sopivia mittareita

Verkko-opetuksen laatua voi lähteä purkamaan mm. oppimisen laadun näkökulmasta. Oppimisen laatu näkyy esimerkiksi siinä, että opiskelijat oppivat ja kokevat oppivansa. Oppiminen näkyy myös vaikuttavuutena, tiedon soveltamisena ja muutoksena toiminnassa.

Arviointikohteita voivat olla esimerkiksi tavoitteet, arviointikriteerit, oppimistehtävät, ohjaus sekä peruste käyttää verkkoa.

Verkko-opetuksen laadun **mittari** voi olla esim. jonkin asian toteutuminen eri tasojen (1 – 5, 1=ei toteutunut, 5=toteutui erinomaisesti) mukaan.

Tärkeää on pohtia kuka verkko-opetuksen laatua arvioi? Onko se

- o opiskelija
- o opettaja/kurssin toteuttaja
- o ulkopuolinen, kuka?

Verkko-opetusta voi lähteä miettimään linjakkaan opetuksen näkökulmasta. Tällöin on varmistettava että, tavoitteet, suoritustapa, arviointitavat (kriteerit) sekä resurssit luovat linjakkaan kokonaisuuden.

Esimerkkejä verkkokurssin arviointikohteista ja mittavälineistä (VVYOP -työpaja 29.3.2006)

Arviointikohte	Laatutavoitteet	Mittaväline	Tunnusluku
Tavoitteet (sis. sisällöllinen erittely ”tavoiteneuvottelu”)	a) Kurssin tavoitteet on esitetty selkeästi b) Kurssin tavoitteet ovat opintojaksoon sopivia c) Opiskelijoilla on mahdollisuus osallistua kurssin tavoitteiden määrittelemiseen d) Kurssin sisällölliset tavoitteet saavutetaan	Opiskelijakysely (kysymykset 1a, 1b, 1c, 1d) (ks. liite 1)	Keskiarvo (1-5) vastauksista opiskelijakyselyyn kysymyksiin 1a, 1b, 1c, 1d (ks. liite1)
Ohjaus	a) Kirjalliset ohjeet ovat selkeät ja ymmärrettävät b) Henkilökohtaista ohjausta on riittävästi c) Ohjaus ja palautteen saanti on riittävän nopeaa d) Ohjaus on riittävän yksilöllistä	Opiskelijakysely (kysymykset 2a, 2b, 2c, 2d)	Keskiarvo (1-5) vastauksista opiskelijakyselyyn kysymyksiin 2a, 2b, 2c, 2d
Peruste käyttää verkkoa	a) Verkon käyttö tuo opiskeluun lisäarvoa b) Verkossa opiskelu tukee opiskelijan oppimista	Opiskelijakysely (kysymykset 3a, 3b)	Keskiarvo (1-5) vastauksista opiskelijakyselyyn kysymyksiin 3a, 3b
Suoritustavat ja oppimistehtävät	a) Suoritustavat ovat linjassa tavoitteiden kanssa b) Verkossa opiskelu tukee kurssin tavoitteiden saavuttamista c) Työtavat ja oppimistehtävät tukevat oppimisprosessia d) Tieto on sovellettavissa käytäntöön oppimisprosessin aikana ja sen jälkeen	Opiskelijakysely (kysymykset 4a, 4b, 4c, 4d)	Keskiarvo (1-5) vastauksista opiskelijakyselyyn kysymyksiin 4a, 4b, 4c, 4d
Osaamisen arviointi	a) Arviointikriteerit ovat opiskelijoiden tiedossa b) Arviointikriteerit ovat ymmärrettäviä c) Arviointikriteerit ovat linjassa oppimistavoitteiden kanssa	Opiskelijakysely (kysymykset 5a, 5b, 5c)	Keskiarvo (1-5) vastauksista opiskelijakyselyyn kysymyksiin 5a, 5b, 5c,
Resurssit		Kysely opettajille	

LIITE 1.

VERKKOKURSSIN LAATU

Kysely opiskelijoille

Miten seuraavat tavoitteet täyttyivät kurssilla, vastaa asteikolla 1-5
(1=huonosti, 2=tyydyttävästi, 3=hyvin, 4=kiitettävästi, 5=erinomaisesti).

Kunkin kohdan jälkeen kirjoita kehittämisehdotukset niille osa-alueille, joille annoit arvosanaksi 3 tai vähemmän.

1) Kurssin tavoitteet

a)	Kurssin tavoitteet oli esitetty selkeästi	_____
b)	Kurssin tavoitteet olivat opintojaksoon sopivia	_____
c)	Opiskelijoilla oli mahdollisuus osallistua kurssin tavoitteiden määrittämiseen	_____
d)	Kurssin sisällölliset tavoitteet saavutettiin	_____

Kehittämisehdotukset:

2) Opintojen ohjaus

a)	Kirjalliset ohjeet olivat selkeät ja ymmärrettävät	_____
b)	Henkilökohtaista ohjausta oli riittävästi	_____
c)	Ohjaus ja palautteen saanti oli riittävän nopeaa	_____
d)	Ohjaus oli riittävän yksilöllistä	_____

Kehittämisehdotukset:

3) Peruste käyttää verkkoa

- a) Verkon käyttö toi opiskeluun lisäarvoa _____
- b) Verkossa opiskelu tuki oppimistani _____

Kehittämisehdotukset:

4) Suoritustapa ja oppimistehtävät

- a) Suoritustavat olivat linjassa tavoitteiden kanssa _____
- b) Verkossa opiskelu tuki kurssin tavoitteiden saavuttamista _____
- c) Työtavat ja oppimistehtävät tukivat oppimisprosessia _____
- d) Tieto oli sovellettavissa käytäntöön oppimisprosessin aikana ja sen jälkeen _____

Kehittämisehdotukset:

5) Osaamisen arviointi

- a) Arviointikriteerit olivat opiskelijoiden tiedossa _____
- b) Arviointikriteerit olivat ymmärrettäviä _____
- c) Arviointikriteerit olivat linjassa oppimistavoitteiden kanssa _____

Kehittämisehdotukset:
